

Lenkelister, iteratorer, indre klasser

Repetisjonskurs våren 2019
kristijb

Lenket liste av objekter

Vi lager en "lenke" ved at objekter refererer til hverandre.

Vanlige er ofte å ha Node-objekter som har en referanse til en annen Node (feks. neste), samt en referanse til et data-Objekt vi ønsker å lagre i beholderen vår/den lenkede listen.

Har gjerne referanse til foran/første Node i Lenkeliste-klassen.

Hvorfor lage egne beholdere?

En lenkeliste er en svært enkel datastruktur å implementere.

Selv om Javas standardbibliotek har en lenkeliste-implementasjon *LinkedList*, så kan det være nyttig å lage egne implementasjoner når vi har spesielle behov.

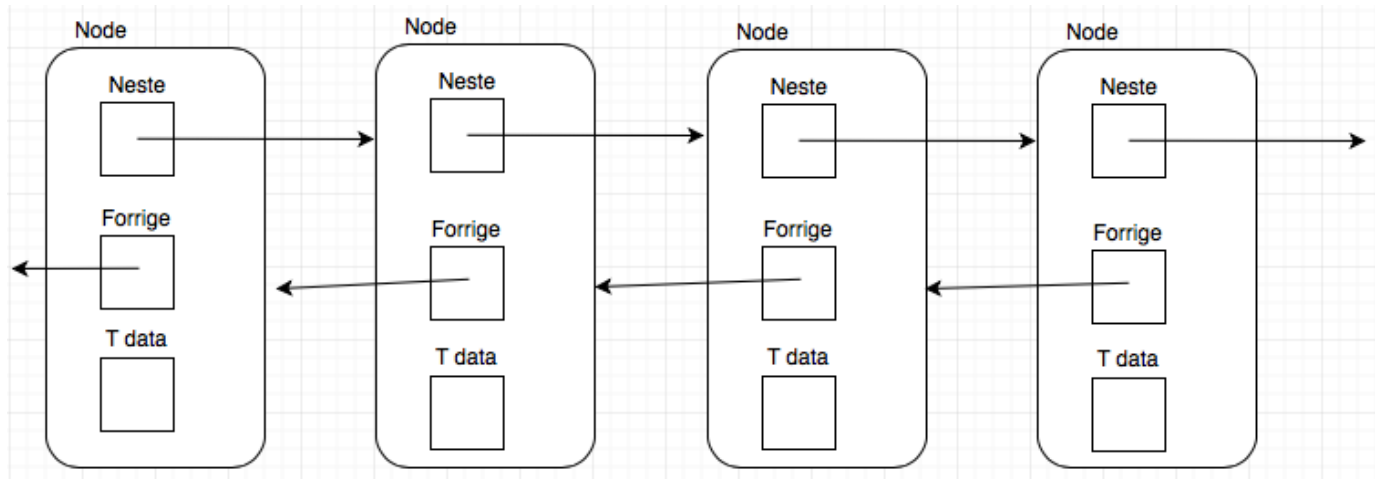
Noen programmeringsspråk (som f.eks. C) har ikke noen implementasjon i sitt standardbibliotek, så da blir en nødt til å lage alt fra bunnen av.

Dobbellenket

Dobbel: både referanse til forrige og neste.

Ulempe: flere referanser å holde styr på.

Fordel: kan enkelt gå begge veier i listen.

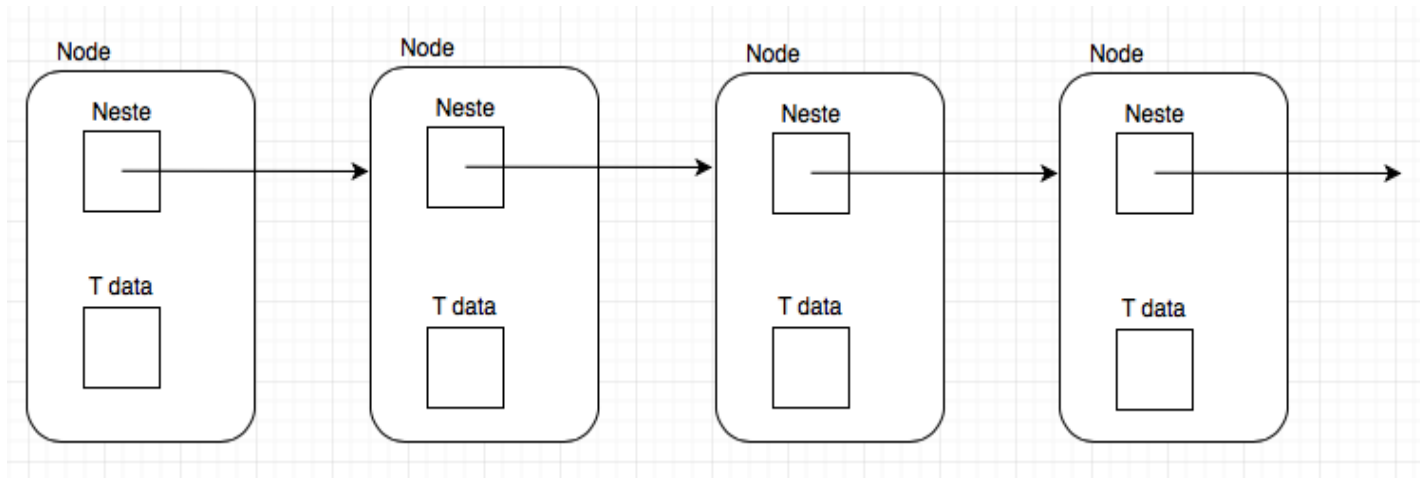

Enkeltlenket

Enkel: kun referanse til neste.

Ulempe: kan kun gå fra foran/første node og bakover.

Fordel: færre referanser å holde styr på, og derfor kanskje enklere å få satt alt riktig.

Node-klassen

To alternativer:

`LenkeListe` har en (privat) *indre* klasse `Node`

Hvis listen skal være generisk får vi: `LenkeListe<T>` og `Node`

Fordel: Slipper å la `Node` være generisk siden `T` er *bundet* inne i `LenkeListe<T>`

Ulempe: Hver implementasjon må ha sin egen `Node`-klasse.

`LenkeListe` og `Node` er vanlige klasser

Hvis listen skal være generisk får vi: `LenkeListe<T>` og `Node<T>`

Fordel: Mulig å gjenbruke `Node<T>`

Ulempe: Litt ekstra kode fordi typen til nodene i lenkelisten må være `Node<T>`.

Eksempel-kode: generisk klasse Lenkeliste, privat indre klasse Node

```
class Lenkeliste <T> {  
    Node foran;  
  
    private class Node {  
        T data;  
        Node neste;  
  
        public Node(T data){  
            this.data = data;  
        }  
    }  
}
```

Indre klasser

Når ingen andre enn én klasse har behov for et type objekt, kan objektets klasse lagres som en *indre* klasse.

For Lenkelister er det (ofte) kun lenkelisten selv som har behov for Noder (utenfor er man kun interessert i dataen som Nodene holder).

Iteratorer er ofte indre klasser fordi de er definert til å fungere på en spesifikk liste (iteratorens implementasjon er tilpasset listens implementasjon), ingen andre skal bruke iteratoren.

Anonyme klasser er en type indre klasse.

Innsetting og fjerning

LIFO, FIFO, Ordnet

FIFO - first in, first out. Kø.

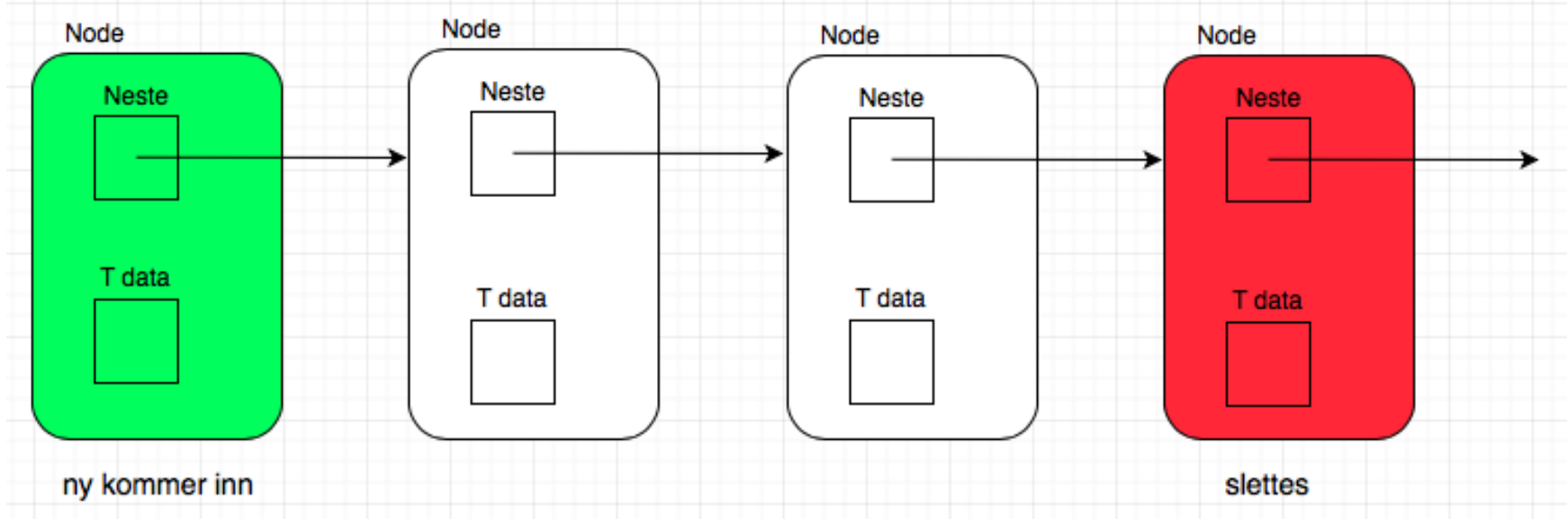
LIFO - last in, first out. Stack.

Ordnet - i sortert rekkefølge. Klassen

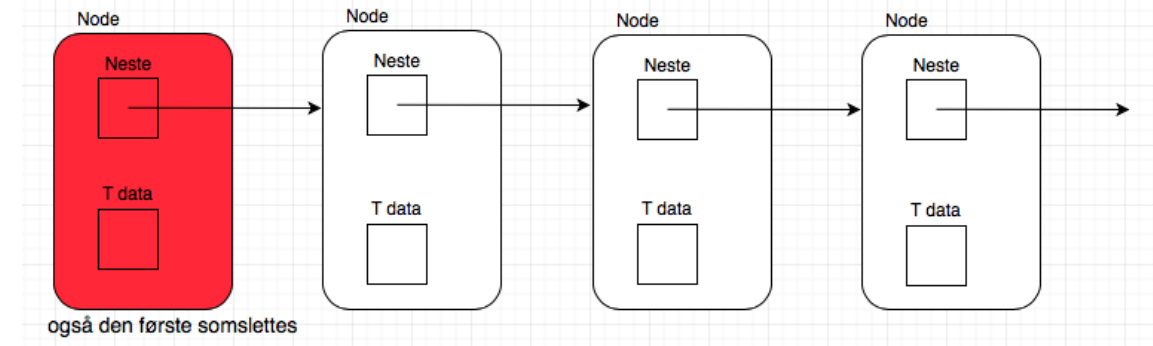
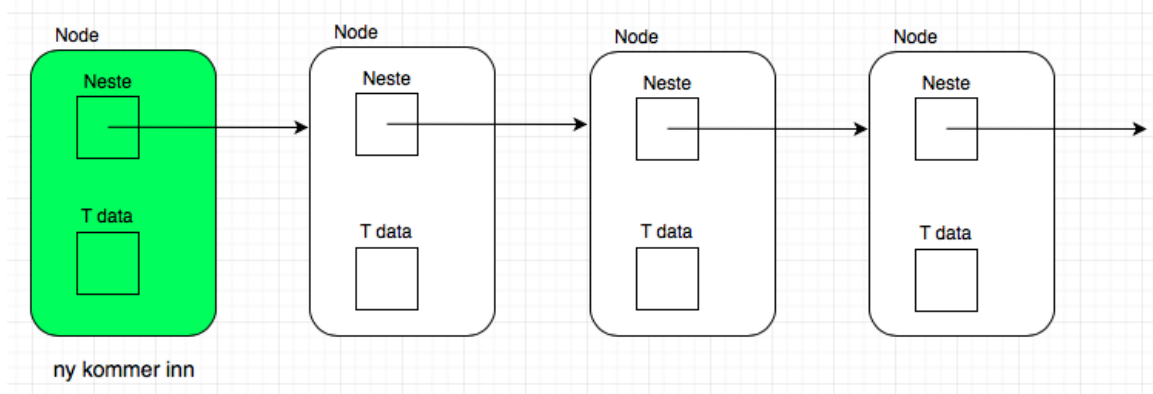
det skal sorteres på må da ha

compareTo-grensesnittet implementert.

Innsetting og fjerning: FIFO

Innsetting og fjerning: LIFO

Insetting, foran og bak
i en enkel lenkeliste

```
void settInnForan(T data) {  
    Node ny = new Node(data);  
    ny.neste = foran;  
    foran = ny;  
}  
  
void settInnBak(T data) {  
    Node ny = new Node(data);  
    Node temp = foran;  
    if(foran == null) {  
        foran = ny;  
        return;  
    }  
    while(temp.neste != null) {  
        temp = temp.neste;  
    }  
    temp.neste = ny;  
}
```

Fjerning, foran og bak i en enkel lenkeliste

```
boolean taUtForan() {
    if (foran == null) {
        return false;
    }
    foran = foran.neste;
    return true;
}

boolean taUtBak() {
    if (foran == null) {
        return false;
    }
    if (foran.neste == null) {
        foran = null;
        return true;
    }
    Node temp = foran;
    //Dersom temp.neste.neste er null saa skal
    //temp.neste det siste elementet i listen
    //og den som skal ut.
    while(temp.neste.neste != null) {
        temp = temp.neste;
    }
    temp.neste = null;
    return true;
}
```

Iterator og Iterable-grensesnittene

Iterator - grensesnittet som implementeres på (den indre) klassen iterator
(kall den hva du vil feks MinIterator: `class MinIterator implements Iterator` “

Iterable - grensesnittet som implementers på listen/holderen som skal bli itererbar.

Fortsetter med samme enkle lenkeliste-eksempelet

```
import java.util.Iterator;

class Lenkeliste <T> implements Iterable<T> {
    Node foran;

    Iterator<T> iterator(){}

    private class LenkelisteIterator implements Iterator<T> {
        T next(){}
        boolean hasNext(){}
    }
}
```

Iterable

```
public Iterator<T> iterator()
```

> Returnerer en ny iterator over listen.

Iterator

boolean hasNext() - returnerer true dersom det finnes et neste element og false dersom det ikke gjør det.

T next() - returnerer innholdet/data i neste Node.

Implementert for vårt eksempel:

I Lenkeliste-klassen:

```
class Lenkeliste <T> implements Iterable<T> {  
    Node foran;  
  
    Iterator<T> iterator(){  
        return new LenkelisteIterator();  
    }  
}
```

Implementert for vårt eksempel:

I LenkelisteIterator-klassen:

```
private class LenkelisteIterator implements Iterator<T> {
    //må holde på posisjonen vår. Starter foran.
    Node posisjon;
    public LenkelisteIterator(){
        posisjon = foran;
    }

    T next() {
        T returdata = posisjon.data;
        posisjon = posisjon.neste;
        return returdata;
    }

    boolean hasNext() {
        return posisjon != null;
        // hvis posisjon == null finnes det ikke noe mer i listen
        // hvis posisjon != null finnes det mer i listen
    }
}
```

Annet

Listehode og listehale - tomme noder som alltid er der, lagrer ikke data.

Fordel: slipper å sjekke for en del spesialtilfeller. Når listen er tom

er listehode == listehale.

bakerst-peker i tillegg til foran - praktisk når man skal sette nye elementer inn

bakerst, eller for en dobbeltlenket liste (kan da enkelt gå begge veier, begynne fra bakerst).